

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 12. Ex Cordubensi Collegio utiliter excurritur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

permovit, ut Christiana fieri voluerit. Qua post debitam catechesim baptizatâ, tempestas quasi officio perfuncta quievit, & locum dedit vela explicandi. Barcione terrestri itinere Madritum, & Madrito Hispalim petiit, ubi navi conscensâ, Regis Catholici expensis, felicissimè Boni-aëris portum tenuit. Interjecto tempore, Cordubam Tucumanorum concessit; unde, post concepta Societatis vota, ad Paraquariæ metropolim, linguæ Indicæ perdiscendæ ergò, proficisci iussus est; donec in Guairaniam tanta quanta narravimus per tot annos patraturus concederet. Ad Paranam translatus, post multos A postolicorum laborum annos apoplectico morbo correptus, per quinque residuos vitæ annos lecto deinceps affixus est, incredibili patientiâ; nam toto eo tempore nec levissimum quiritatum emittere, aut aliquod fastidiosorum dolorum levamen optare, auditus est; noctes diesque in internis & ferventissimis cum Deo colloquiis (nam verba ne tertiare quidem poterat) transigebat. Dum quotidianâ fermè Corporis Christi sumptione reficiebatur, vultum suavissimis lacrymis perfundebat, & mens ejus Divino æstu calefacta ignes internos exterius prodebat; adeò ut è corpore exilire velle videretur. Per quinquaginta fermè annos in sylvestribus locis, & ab Hispanorum urbibus octoginta centumve leucis distitis, mirabili constantiâ perdurans, Indorum salutem insudavit; adeò nullo urbium desiderio, ut mihi olim asseruerit, voto se obligatum fuisse ad perseverandum totâ vitâ in media barbarie. Eum Antonius Ruisius tanquam Angelum veste splendidâ & lucenti, bella Domini inter Indos bellantem, per visum spectare meruit. Aliquando Indos contra furibundum Europæum, enses in Barbaros librantem, manuali Cruce defendit, donec largè eruentaretur. Quoties filios abs se Christo genitos, speratâ morte, tutatus fuerit, quoties in mediis sylvis pro eorum salute ad inusitatas hominibus escas adactus fuerit, quoties mortis periculum adierit, sigillatim enarrare infinitum foret. Totâ vitâ corporis & animi virginitatem planè Angelicam conservavit. Per viginti annos ne fructum quidem panis gustavit. Constanter ab vini potu abstinuit. Sale deficiente, diu herbis & leguminibus aquâ purâ coctis contentus fuit. In Inianensi colonia tritico turcico sub cinere cocto, nullo adhibito alio condimento, se sustentavit. Non semel propheticis spiritu futura prædixit. Ex ulceroso corpore odorem roseum aliquando exhalavit. Coram Josepho Cataldino, cum jam ex Apoplexia mutum invisente, & hortante ut pro beneficio missionis Indicæ solemnem Sanctorum Ambrosii & Augustini hymnum corde saltem percurreret, vocem exeruit, & cum illo totum hymnum, non sine aliorum stupore, articulatim pronunciavit. Cum eodem aliàs, Laudate Deum omnes gentes, & rosarium, alternatim recitavit: præter quas voces per quinquennium nullas alias edere auditus est. Vox omnium fuit, Simonem Maçetam inter eos reputari posse, quibus veneratio ob singulares virtutes & sanctitatis famam debetur. Indi ob æstimationem hominis res ab eo contrectatas, & etiam pulverem calcamentorum aquâ mixtum, morbis non semel optimo successu adhibuere.

CAPUT
XII.
Ex Cordu-
benſi Colle-
gio utiliter
excurritur.

1642.

De ſivivii
Quarti inco-
larum quo-
riandam mo-
ribus.

ANNO millesimo sexcentesimo quadragesimo secundo, bini Socii ad Iustrandam Cordubensis ditionis partem ex urbe emissi, magnum operæ pretium reportavere. Multis in locis fctæ per plures annos pñitudines, & pellicatus in legitimas nuptias commutati sunt. Multi conscientiz pacem totius vitæ expiatione quæsierunt. Ferè omnes peccata duobus proximè elapsis annis commissa, quòd Sacerdotes defuissent, facti sunt. Postquàm ad fluvium Quartum penetravere, alter è Patribus de gentis moribus sic fermè ad unum ex amicis rescripsit. *Indi, inquit, Quarti fluminis accole, Pamparum, Guarporumq, Mendocinorum finibus obiacent. Avita Idolorum superstitionis tenaces, vultus suos adsciticis coloribus deturpant potius, quàm pingunt; vidui præsertim viduæq. Res verè sacras execrantur, liminares nostræ Religionis præces, & decem Divina legis mandata, psittacorum adinstar deproperant. Multi cum demone paciscuntur. Radicibus incantatricibus in omne scelus necesq, abutuntur. Singulis pagis præest Archimagus, cui incumbit ægros invisere, è quorum corporibus fingit se corruptum sanguinem sugere: & ut id fecisse videatur, putridum quid ore prius aliunde haurit, quod, ubi ægras partes sugendo percurrerit, evomit*

mit

mit, demptamq; sic morbi causam mentitur. Adonidis & Veneris, artibus dedita gens est. Viri feminas herbis plusquam Colchicis ad putida inventa alliciunt. Famina præacutus & digitalibus spinis nares aliàsve teneriores corporis partes pungunt, donec sibi copiosum sanguinem elicuerint. Quo in vasculo excepto, magicisq; pulvisculis asperso, extremam totius corporis cutem quasi rubricetâ intingunt, præsertim puellæ: & hoc purpurissotam potenter lenocinantur, ut turpem victoriam ab aspectantibus ferè semper reportent. Crudelitas gentis plusquam barbara est: Sepius se viri ad singulare certamen prædicant: duelli leges hæc sunt. Pilam lapideam in angulos decisam oblongo funi inserunt, diuq; rotant Monomachi, tum pedem pedi conferunt, & caput nudum ambo demittunt, ictum alternatim fronte excepturi, nisi alteruter primâ vibratione cadat. Qui prior ferit, is timidior debiliorq; reputatur; quamvis interdum unicâ rotatione antagonista prosternatur. Sic antequam primam percussionem faciant, diu Gallinaceorum in morem immoti persistunt. Victori inconditis clamoribus applaudunt spectatores. Lasus si vulnus curat, infamie notam incurrit. Aliud etiam roboris experimentum faciunt: nam sagittam per ventris cutem adigunt, & ceu fores acus, longo post intervallo educunt. Horum hominum aliquot ætate jam provectoros, qui hæc scripsit, salutaribus aquis abluit. Matrimoniorum illegitimo ritu contractorum valori consuluit, præstigiola instrumenta pluribus ademit, combussitq; Socio interim altero in perditos mores vehementer utiliterq; declamante.

EX Esterensî Collegio sacri piscatores retia sua projectum ivère in aquas fluminis Salsi, ad cujus ripas duodeviginti Indorum pagi numerantur: & impleta ibi piscibus naviculâ, ad flumen Dulce properarunt. Piscacionis Apostolicæ in utroque flumine fructus fuit, quater mille à peccatis absoluisse (quorum quarta pars totâ vitâ conceptum virus salubriter evomit) Ducentos Baptismo ablutos, aliquos sub conditione reletos, centum paria matrimonio conjuncta fuisse. Ubi frequentes conciones habitæ sunt, multorum cum utilitate, præsertim puellæ Indæ Tucumanensis, quæ post auditum unum è nostris Patribus de castitatis bono publicè differentem, animo firmiter destinavit tantæ virtutis divitias diligenti cautione, & si opus foret vi defendere; quod nihilo secius, quàm proposuit, præstitit: nam ab nebulone violenter ad scelus sollicitata restitit, & se potius scædè lanarij flagris, quàm Virginitatis thesaurum sibi adimi, permisit. Inde concionator nobilissimam prædam è dæmonum faucibus eripuit. Nam cum argumentis evicisset, panem Angelorum esse præsentissimum antidotum contra Averni venenum, effecit ut quidam perditissimæ vitæ homo laudatam medicinam fœdissimo ulcere quæretet, qui fastus per multos annos succubo dæmone in quotidianam libidinem abusum se fuisse, ideoque jam diu salutis spem deposuisse; addidit, pro concione, illapso in mentem Divinæ legis radio inductum, ut flagitaret admitti ad mensam, quâ non ægrè post expiatis animæ sordes impetratâ, ne semel quidem deinceps ad turpe horrendumq; commercium Infernalem puppim rediisse.

IN Esterensî Collegii villâ Horatius Morellius vitam finivit Apostolicis laboribus gloriosam. Consentia in Calabriâ olim nobilibus ortus parentibus, Romæ adolescens laureâ utriusque juris jam donandus, Societatem iniit. Summam in eo lenitatem indolis, comitatemq; agendi, jucunda oris suavitas & hilaritas perpetua condiebat, mirâ congregientium voluptate. Factum fictumque erat ipsi ingenium ad omnem exercitationem virtutis: in primis verò ad Apostolicarum missionum egregiam functionem. Septem annos integros apud Calchaquinos, Indorum pertinacissimos, posuit, summam in corpusculum severitatem exercens, nam tritico turcico, tuguriolo luteo, & humicubatione contentus, continuæ orationi intendebat, aut laboribus. Vix latum unguem eâ in regione ab Martyrio abfuit. Alias item variis ex Collegiis expeditiones pro bono animarum adorfus, iisdem virtutibus exornavit: gloriosæ necis & laborum avidissimus semper fuit: atque adeo ad suos Calchaquinos perpetuò anhelabat. Placuit tamen Divinæ bonitati hominem emeritum è villa Collegii, quam spiritualiter excolebat, ad cœ-

DUELLIIUM
MODUM.

CAPUT
XIII.
Esterensium
Societorum
expeditio-
nes.

Castitæ pro-
pugnata.

Eucharistia
viti.

CAPUT
XIV.
Horatius
Morellius
moritur &
laudatur.
Horatii in-
dolis.

Missiones.

Mors.